

ՀԱՏՈՒԿ ԹԵՄԱ . ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՎԵՐԱԳՎՐՁԸ ՆԿԱՐԱԳՐՈՂ ՆԿՅԱՆ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ
SPECIAL TOPIC: NT TERMS FOR CHRIST'S RETURN

Էսկատոլոգիական շեշտադրությունն այն հատուկ օրվա վրա, երբ մարդիկ կհանդիպեն Հիսուսին (որպես իրենց Փրկչի և Դատավորի) հանդես է գալիս մի քանի նշանակությամբ՝

1. «մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի օրը» (տես՝ 1 Կորնթ. 1:8)
2. «Տիրոջ օրը» (տես՝ 1 Կորնթ. 5:5, 1 Թեսաղ. 5:2, 2 Թեսաղ. 2:2)
3. «Տեր Հիսուսի օրը» (տես՝ 2 Կորնթ. 1:14, MS չ տալիս է 1 Կորնթ. 5:5-ում)
4. «Հիսուս Քրիստոսի օրը» (տես՝ Փիլ. 1:6)
5. «Քրիստոսի օրը» (տես՝ Փիլ. 1:10, 2:16)
6. «Նրա օրը (Մարդու Որդու)» (տես՝ Ղուկ. 17:24)
7. «այն օրը, երբ Մարդու Որդին կհայտնվի» (տես՝ Ղուկ. 17:30)
8. «մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի հայտնությունը» (տես՝ 1 Կորնթ. 1:7)
9. «երբ Տեր Հիսուսը կհայտնվի երկնքից» (տես՝ 2 Թեսաղ. 1:7)
10. «մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի առջև՝ Նրա գալստյան ժամանակ» (տես՝ 1 Թեսաղ. 2:19)

Գոյություն ունի առնվազն չորս տարբեր կերպ, որով ՆԿ-յան հեղինակները անդրադառնում են Հիսուսի վերադարձին՝

1. *epiphaneia*, որը վերաբերում է պսաղուն պայծառությանը, որը աստվածաբանորեն (չնայած ոչ ստուգաբանորեն) կապ ունի «փառքի» հետ: 2 Տիմոթեոս 1:10, Տիտոս 2:11 և 3:4-ում այն վերաբերում է Հիսուսի առաջին գալստյանը (այսինքն՝ մարմնավորմանը) և Նրա Երկրորդ գալստյանը: Այն կիրառվում է 2 Թեսաղ. 2:8-ում, որը բովանդակում է բոլոր երեք կարևոր տերմինները, որոնք կիրառվում են Երկրորդ Գալստյան համար՝ 1 Տիմ. 6:14, 2 Տիմ. 4:1,8, Տիտոս 2:13:
2. *Parousia*, որը ենթադրում է ներկայություն և սկզբնապես վերաբերում էր արքայական այցելությանը: Այն համարվում է ամենաշատ օգտագործվող տերմինը (տես՝ Մատթ. 24:3,27,37,39, 1 Կորնթ. 15:23, 1 Թեսաղ. 2:19, 3:13, 4:15, 5:23, 2 Թեսաղ. 2:1,8, Հակ. 5:7,8, 2 Պետ. 1:16, 3:4,12, 1 Հովհ. 2:28):
3. *apokalypsis* (կամ *apocalypsis*), որը նշանակում է հայտնելու համար բացել՝ քողակերծել: Այն ՆԿ-ի վերջին գրքի անունն է (տես՝ Ղուկ. 17:30, 1 Կորնթ. 1:7, 2 Թեսաղ. 1:7, 1 Պետ. 1:7, 4:13):
4. *phaneroō*, որը նշանակում է լույսի մեջ բերել կամ հստակ հայտնել, բացահայտել: Այս տերմինը շատ հաճախ կիրառվում է ՆԿ-ում Աստծո հայտնության տարբեր կողմերի առանձնահատկությունների համար: Այն ինչպես *epiphaneia* կարող է վերաբերել Քրիստոսի առաջին գալստյանը (տես՝ 1 Պետ. 1:20, 1 Հովհ. 1:2, 3:5,8, 4:9) և Նրա Երկրորդ Գալստյանը (տես՝ Մատթ. 24:30, Կող. 3:4, 1 Պետ. 5:4, 1 Հովհ. 2:28, 3:2):
5. «Գալուստ»-ի համար ամենատարածված տերմինը՝ *erchomai*, նաև երբեմն կիրառվում է Քրիստոսի վերադարձի համար (տես՝ Մատթ. 16:27-28, 23:39, 24:30, 25:31, Գործք 1:10-11, 1 Կորնթ. 11:26, Հայտն. 1:7,8):
6. Այն նաև կիրառվում է «Տիրոջ օրը» արտահայտության հետ (տես՝ 1 Թեսաղ. 5:2), որը ՀԿ-յան անուն է՝ տիտղոս, Աստծո օրհնության օրվա (հարության) և դատաստանի օրվա համար:

ՆԿ-ը որպես մի ամբողջություն գրվել է ՀԿ-ի աշխարհայացքի ներսում, որը հաստատում էր՝

ա. ներկայիս չար ու ապստամբ դարաշրջանը

բ. արդարության գալիք նոր դարաշրջանը

գ. մի դարաշրջան, որը ծնունդ է առնելու Հոգու գործողությամբ՝ Մեսիայի (Օծյալի) գործի միջոցով

Չարգացող՝ կատարելագործվող հայտնության աստվածաբանական ենթադրությունը անհրաժեշտություն է, քանի որ ՆԿ-յան հեղինակները մի փոքր փոփոխում են Իսրայելի ակնկալիքը: Ռազմական, ազգայնական (Իսրայելի) Մեսիայի գալստյան փոխարեն, գոյություն ունի երկու գալուստ: Առաջին գալուստը աստվածության մարմնացումն է Հիսուս Նագովրեցու ծնունդով: Նա եկավ որպես ոչ ռազմական, ոչ իրավաբանական Եսայի 53-ի «չարչարվող ծառան», ինչպես նաև Չաբարիա 9:9-ի ավանակի վրայի հեզ հեծյալը (ոչ թե պատերազմական նժույգով կամ արքայական ջորիով): Առաջին գալուստը հանդիսավոր կերպով բացեց Նոր Մեսիական Դարաշրջանը՝ Աստծո Թագավորությունը երկրի վրա (տես՝ Հատուկ Թեմա. Աստծո Թագավորությունը): Ինչ-որ իմաստով Թագավորությունը այստեղ է, սակայն իհարկե, մեկ այլ իմաստով, այն դեռ շատ հեռու է: Մեսիայի (տես՝ Հատուկ Թեմա. Մեսիա) երկու գալուստների միջև եղած այս լարվածությունն է պատճառը, որ ինչ-որ տեղ հրեական երկու ժամանակաշրջաններն իրար են բախվում (տես՝ Հատուկ Թեմա. Այս և գալիք դարաշրջանները), որոնք ՀԿ-ից անտեսանելի են, կամ էլ առնվազն անհայտ: Իրականում, այս երկու գալուստները շեշտադրում են ՅԱՀՎԵԻ ամբողջ մարդկության փրկելու Իր ջանքը (տես՝ Ծննդ. 3:15, 12:3, Ելից 19:5 և մարգարեների, հատկապես Եսայու և Հովնանի քարոզները):

Եկեղեցին չի սպասում ՀԿ-ի մարգարեության իրականացմանը, քանի որ մարգարեություններից շատերը վերաբերում են առաջին գալուստին (տես՝ *Ինչպես կարդալ Աստվածաշունչը իր ամբողջ նշանակությամբ*, էջ՝ 165-166): Հավատացյալներն իրականում սպասում են Թագավորների Թագավորի և Տերերի Տիրոջ երկրորդ փառավոր գալստյանը՝ երկրի վրա ինչպես որ երկնքում է արդարության նոր դարաշրջանի սպասված պատմական իրադարձությանը (տես՝ Մատթ. 6:10): ՀԿ-յան ներկայացումները ճշմարիտ էին, սակայն անկատար: Նա գալու է նորից, ճիշտ ինչպես մարգարեներն են կանխասել՝ ՅԱՀՎԵԻ գորությամբ և իշխանությամբ:

Երկրորդ Գալուստը աստվածաշնչյան տերմին չէ, սակայն գաղափարը ամբողջ ՆԿ-ի աշխարհայացքն է: Աստված ամեն բան շտկելու է: Աստծո և Իր պատկերով ստեղծված մարդկության միջև փոխհարաբերությունը վերականգնվելու է: Չարը դատվելու է և հեռացվելու: Աստծո նպատակը չի կարող և չի ձախողելու:

Վաղ եկեղեցին երկրպագում էր Աստծուն թե՛ շաբաթ օրը և թե՛ շաբաթվա առաջին օրը (այսինքն՝ Կիրակի՝ հարության օրը): Ժողովարանը դիմում էր զարգացող՝ անող Քրիստոնեական շարժմանը պահանջելով անդամներից, որ չընդունեն Հիսուսին որպես Մեսիա (այսինքն՝ Տասնութ Օրինությունները): Այդ ժամանակից ի վեր (այսինքն՝ մ. թ. 70թ-ից) Քրիստոնյաները սկսեցին հավաքվել բացառապես Կիրակի օրերին: